

VAS-ÉS FEMMUNKÁS

FOAIA OFICIALĂ A UNIUNII BRESLELOR DE MUNCITORI METALURGIȘTI ȘI ELECTRICIENI DIN ROMANIA
A ROMÂNIAI VAS- ÉS VILLAMOSSÁGI MUNKÁSOK SZAKMAI SZERVEZETEI SZÖVETSEGENEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

TELEFON: 4-50-13

Apare la 1 ale fiecărei luni // Megjelenik minden hó elsején
Redactor responsabil: RUSU SIMION

Redacția și Administrația:
BUCUREȘTI VI, STRADA CAZĂRMEI No. 11

Ujlesztendőre

Az idő végtelenségének után egy esztendővel újra előre léptünk. Gondterhes, veszélyekkel, küzdelmekkel és kétségekkel tele esztendőt hagytunk magunk mögött. Hányszor szakadtak fel nehéz sóhajok embermilliók kebléből a pergő napok folyamán, hogy vajjon mit hoz a holnap? Jobbat-e vagy rosszabbat, mint a tegnapi volt?

A világpolitika eseményei gyakran vészteljes napok beköszöntésével fenyegették a pihenésre és nyugalomra áhítozó embermilliók lelkét. Mindenki nyugodt élet után vágyódik és mégis rettegettségben tengődik a félvilág népe.

Azok, akik a világ sorsának kormánykerékét tartják kezükben, sok esetben nem kellő hozzáértéssel irányítják azt. Nem, mert a nemzetek egymásközi megértését, az egyes nemzetek boldogulását tüzes szekereken hordozzák, amely felégeti utjában mindazt, ami szép és jó, ami nélkülözhetetlen az élet elviselhetővé tételéhez.

Az elmúlt év folyamán országok népei indultak harcba, hogy a maguk számára jobb és kényelmesebb életlehetőséget biztosítsanak. Tisztelet és elismerés illeti az oly népek vezetőit, akik érc állva ilyen kitűzött cél felé vezetik népüket. De lehet-e fennkölt a cél, ha mások nyomora, eltiprása révén szerzem meg a magam boldogulását?

Az 1939. évben országok dőltek romba, nemzetek veszítették el függetlenségüket, emberek milliói borultak gyászba vagy pusztultak el. A kitűzött célhoz mégsem ért el senki sem. A világ dolgozóit továbbra is napi kenyérgondok sulya alatt görnyedeznek.

A munkásosztály évtizedek óta leszögezett álláspontja: a békés, építő munka, a különböző országok nemzetei közötti testvéri együttélés és egymás létérdekeinek és nemzeti függetlenségének tiszteletben tartása. A háború sohasem hoz áldást, ellenben mindig maga után vonja a gazdasági válságot, a munkanélküliséget és felszítja az osztálygyűlölet minden formáját. Ez az állapot a társadalom minden rétegére káros, de káros az egész nemzetgazdaságra és az ország fejlődésére is. A háború hosszú évekre kiterjedően megakasztja a gazdasági élet normális folyamatát, háborús rokkantak, hadiözvegyek és árvák eltartásának terhét hárítja az országra, ahelyett, hogy az állam gazdasági és anyagi erőforrásait a termelő munkára fordíthatná.

Senki sem lelkesedhetik tehát a háborúért, aki szereti önmagát, családját és hazáját, csupán egyetlen esetben kényszerül az ország minden polgára fegyvert fogni: ha külföldi fenyegeti az ország határait, az ország függetlenségét.

Országunk vezetését olyan államférfiak tartották kezükben, akik bölcs intézkedéseikkel megóvták az ország lakosságát minden háborus kalandtól, dacára, hogy Európa a múlt év folyamán tűzhegyeken táncolt. A román kormány nem egyszer kinyilatkoztatta, hogy Románia népe nem kívánja a másét, de megvédi a magáét. Ez az álláspont egyezik a romániai munkásosztály álláspontjával is. A határok őrzésére rendelt katonáink ingathatatlanságukkal állják helyüket, amiért elismeréssel adózik nekik az ország egész lakossága.

*

Románia munkásosztálya részére az 1939. év új idők virradatát jelentette. Nem egy ponton új területekre helyezte át szervezeti, gazdasági és szociális tevékenységét.

Az új alkotmányból eredő új törvények tágasabb teret nyitottak a munkásosztály számára, főként abból a szempontból, hogy gazdasági és szociális téren saját érdekeit hatóságokban védelmezheti.

Amíg a régi szakszervezeti törvény csak megtűrte a szakszervezeteket és vajmi kevés joggal ruházta fel azokat, addig az új szakmai szervezetek (breasla) működésére vonatkozó törvény teljes és kizárólagos jogokat biztosít a szakmai szervezetekben tömörült munkásság összességének minden, a munkásosztályt illető kérdésben. Miniszteri rendelet intézkedik, hogy munkaügyekben egyedüli elismert fórumok a szakmai szervezetek (breaslák) és kizárólag ezek hivatottak képviselni a munkásságot bárkivel szemben. Be kell valjuk, hogy nagy haladás ez a régi rendszerrel szemben.

Az új választójogi törvény a szakmai szervezetek (breaslák) vezetőségének tartja fenn azt a jogot, hogy munkásszénátorokat jelölhessen és választhasson a maga soraiból. A breaslákon kívül állók nem rendelkeznek ilyen jogokkal.

A társadalombiztosító pénztárak és munkakamarák igazgatótanácsaiban a szakmai szervezetek jelölhetnek tagokat. Munkás és munkaadó közötti kollektív szerződéseket kizárólag a szakmai szervezetek köthetnek.

A különböző munkástörvények megalkotása közül kiemelkedik a minimális munkabérek meghatározásáról szóló törvény. Bár ez a törvény még nem jelenti azt, hogy ezután megszűnik a munkás kenyérgondja, mert a munkaadók olyan béreket fognak fizetni, amely biztosítja a munkás biztos megélhetését a végzett munka ellenében, de mindenesetre ezzel a törvénnyel utját lehet vágni a valóságos éhbéreknek, a 3-4 lejesek órabérek rendszerének.

Joggal teheti fel bárki a kérdést, hogy az új intézkedések, új törvények mit eredményeztek, milyen mérvű az előhaladás, mennyiben javult a munkásosztály helyzete? Erre a felelet egyszerű és rövid. Annyi valósult meg mindebből és annyira javult a munkásosztály helyzete, amennyire saját erejéből törekedett rá. Ott, ahol a munkásság törvényadta jogával élni tudott, volt hozzá férfias bátorsága és elhatározása, hogy jogai érvényesítését követelje, ott az eredmény kétségtelenül mutatkozik.

Csak szét kell nézni és összehasonlítani az olyan városok és ipartelepek munkásviszonyait és bérrendszerét, ahol évtizedes erős szervezetek vannak, az olyan helységek helyzetével, ahol szervezetlenek a munkások. Az előbbi helyeken türelhetők a munkabérek, emberséges a bánásmód, a szervezetlen ipartelepeken pedig éhbérek és rabszolgaszerű sorsban tengődnek a munkások.

A tüke és munka közötti harc a jelen törvények mellett is fennáll, a törvény csak módot ad a munkásnak arra, hogy szabadabban küzdjön a jobb bérekért és emberséges megélhetésért és emberi jogaiért. Ne bizza senki se a törvényhozó könyörületére a sorsát, — mert olyan törvényt a mai társadalmi rendszer keretében nem lehet hozni, amely megvéd minden körülmények között annyira, hogy mindenki készen várhatja a sült galambot, — hanem élve törvényadta jogaival, segítsen magán, mert mint a közmondás mondja: „Segíts magadon, Isten is megsegít.”

A szomorú siránkozás, hogy a munkaadók üldözik a munkást, ha szervezkedik, nem

segít a bajon. A munkaadók soha, sehol a világon nem nézték jó szemmel a munkások szervezkedését. Az üldözésre dacos kitartással és harccal kell felelni, csak így lehet emberhez méltó sorsot és megbecsülést kivívni.

*

Amikor az elmúlt esztendő megpróbáltatásos nehéz napjaira visszatérintünk, ne engedjük, hogy a csüggedés legyen urra lelkünkön, hanem edzett akarattal, bensőséges meggyőződéssel, a jobb jövőbe vetett bizalommal felfegyverkezve folytassuk tovább a küzdelmet. Ne bizzunk a láthatatlan, nemlétező csoda segítségével, hanem saját magunk erejében. Szervezkedjünk szakmai szervezeteinkben, hogy erősebbek legyünk, mint a múltban, hogy szebb legyen sorsunk, hogy ellenfeleink is kénytelenek legyenek megtanulni, hogy szakmai szervezeteink tekintélyét megbecsüljék és annak erejével számoljanak. Hogy ezt elérhessük, ehhez a mi akaratunkra, a mi állhatatos készségünkre, a mi önfeláldozó munkánkra és összetartásunkra van szükség.

Legyünk kitartók és hűségesek a termelő munka mezején, de követeljük munkánk gyümölcséből nekünk járó igazságos részünket. Dolgozzunk magunkért, családunkért, az egész ország előhaladásáért.

Szövetségünk igazgatótanácsa testvér szervezetekkel köszöni az újév küszöbén minden egyes munkástestvérünket, barátunkat és jóakarónkat.

Bartalis Sándor.

Zernest gyászol!

A karácsonyi ünnepek küszöbén, amikor az ősi szokások és erkölcsök szerint mindenki törekedik arra, hogy kellemesebbé tegye otthonát, hogy vigasztalja azokat, akiket szeret, megrendítő szerencsétlenség következett be a zernesti cellulozegárban. December 14-ére virradó éjjel 2 óra 40 perckor egy több ezer liter klórgázt tartalmazó kazán felrobbant. A robbanás ereje óriási volt és a kiömlő gázok villámgyorsan terjedtek a gyár területén és környékén, halált vagy súlyos mérgezést okozva mindazoknak, akiket utjukban talált.

Már kezdetben 62 áldozatot szedtek a gyilkos gázok; 60 munkást és két vállalati igazgatót. Kilencven gázzal mérgezett személyt kórházba szállítottak. Ezek közül soknak állapota igen súlyos és még nem tudni, hogy lehet-e életbenmaradásukhoz reményt fűzni.

Ezen szörnyű tömegszerencsétlenség zárszámadását tehát csak sokkal később lehet majd összeállítani.

A robbanás okai még ismeretlenek. A hatóságok vizsgálatot indítottak, azonban az a hír is kering, hogy a klórkazán tuinyomás következtében robbant fel.

A gyász és reménytelenség vette körül a zernesti munkásság számtalan családját. Könnyeket hullatnak a családok a frissen megásotli sírok fölött vagy a kórházi ágyak fejpárnáinál, ahol az élet és halál között vergődnek azok, akiket legjobban szeretnek. Az ünnepi örömök helyébe sok ideig a fájdalom fészkelte be magát. Szövetségünk teljesíggel résztvesz a zernesti munkásság fájdalmában és gyászában. — Sokan azok közül, akik ma a sírokban nyugszanak, vagy a kórházakban a halállal vívódnak, annakidején Szövetségünknek hűséges tagjai és személyes jóbarátaink voltak. Ha az új szervezési forma következtében a vegyipari munkások kiváltak Szövetségünkben és nem hozzánk tartoznak, emberileg azonban szorosan együvé tartozunk, amiért is az őket ért borzasztó csapás fájdalmasan tölt el bennünket is. Ezután küldjük a zernesti munkásságnak legmélyebb gyászunk kifejezését.

Technikai meglepetések a háboruban

Amikor az elmúlt világháboruban az angol tankok először szerepeltek Cambrai-ban, ez a körülmény óriási meglepetést keltett.

Tank elnevezés alatt folyadékok megőrzését szolgáló cilinderek formájú vasedényeket értettek. Ezeket a cilindereket a hadügyminiszter alkalmazta a harcokhoz, hogy ezzel felépítvényüket elpalástolja.

Ha az angolok Cambrai-ban nem dobták volna bele a harcba csupán az új harci eszköz, hanem ennek megfelelő taktikáját is alkalmazták, a támadást hatalmas győzelemmé alakították volna át. Ma már tudott dolog, hogy a harcok elleni védekezés könnyű munka, különösen akkor, amikor azok egyedül tevékenykednek. Csak a gyalogság, amely követi őket, csikarhat ki döntő győzelmet.

Egy másik meglepetés, amelyet a németek szereztek a franciáknak, a Krupp-művek által gyártott és Dick Bertának keresztelt hatalmas ágyú volt, amely 100 km. távolságról lőtte Páris. Egyik golyója, amelyet nagypénteken indítottak el Páris irányába, egy templomkupola tetejére esett; a kupola összeroppant és nagyszámu hívőt megölt. Az ágyú működésének helyét csakhamar felfedezték. Mivel az ágyú francia földön volt, megindult a küzdelem az ágyú felkeresésére. A felfedezési munkában résztvettek az aviatika, az akusztikát hallgató posztok, valamint a kémiszolgálat. Sohasem lehetett megtudni, hogy mi történt ezzel az ágyuszörnyeteggel. Az ellenségtől megtisztított területen a franciák csak az ágyú alapzatának a helyét találták, maga az ágyú már nem volt meg.

A szövetségesek ellenőrző bizottságai keresték az ágyút a német hadfelszerelési gyárakban, de sehol sem találták. Nem valószínű, hogy most újból szerepelni fog valahol. Az eredmények leértékelendek a költségekkel szemben. Ma a légi bombázás hatásosabb eredményeket mutat fel.

Szerencsétlenségeket okoztak a tengeralattjáró torpedók, amelyeket a németek először használtak 1916-ban a Dardanelláknál. Addig az ideig torpedókat csak a hadihajók bocsátottak. Az új torpedók azonban a tengerparttól indultak el és igen jelentős veszteségeket okoztak az angol-francia tengerészetnek. Konstantinápoly meg volt mentve.

Amennyiben az aknaharc most van teljes kifejlődésében, nem tudni ma még, milyen eredményekkel fog zárulni.

Az utóbbi háború legsúlyosabb és legkellemetlenebb meglepetése a mérges gázok harca volt. A gázokat legelőször a kanadai csapatok ellen Flandriában használták. Ellenhatásként megjelent a gázmaszka és a gázok elleni védekezés utasítása. Ma mindkét harcoló fél kinyilatkoztatja, hogy a gázháború védekezése ellen teljesen fel vannak készülve és védekezni képesek olyan gázfajták ellen is, amit még sohasem használtak. A Sarr és Mosella területeken, ahol jelenleg harci műveletek folynak nem igen alkalmazható a gázháború, egyrészt a földterületi szakadékok és a szélirány sűrű változékonysága miatt, amikor az a veszély áll fenn, hogy a gázokat kibocsátó fél maga lenne kénytelen a gázokat beszívni.

A hajókon felszerelt akusztikát hallgató készülékek, amelyekkel a tengeralattjárók jelenlétét állapítják meg, már rég fel voltak találva. Most azt állítják, hogy ezek a készülékek már oly tökéletesek, hogy bármilyen tengeralattjáró járását meg lehet hallgatni. Csak a menetben levő tengeralattjárók fedezhetők fel. A tengeralattjárók pedig leállított motorokkal figyelik a hajókat utjait. Ezért ezen mikrofonok gyakorlati használata nem kielégítő.

A léghárító ütegek készülékei meglehetősen tökéletességet értek el. Ha azok, akik a készülékeket kezelik, pontosan betartják az utasításokat, 10.000 méter magasságig minden repülőgépet le lehet lőni.

Looping repülésekkel keresztül huzzák azokat a számításokat amelyek a magasságra és gyorsaságra vonatkoznak és így a léghárító ütegek nem minden esetben érnek el eredményt.

Miliós prémiumot lehetne nyerni oly készülék feltalálásával, amely hosszabb távolságokra gyújt. Laboratóriumi kísérletek folytak kisebb távolságokra, azonban egy municiósraktár felrobbantása mondjuk 6 km. távolságtól, még csak a jövő titka.

Az aldunai szakmai szervezet zászlóavatása

A brailai vasas szaktársak számára december 17 jelentős nap volt. Ugyanis ezen a napon avatták fel az „Aldunai” vas és villamosági munkások szakmai szervezetének zászlóját.

Hosszas előkészületek és a programban foglalt pontok lelkiismeretes véghezvitele után, ünnepélyes keretek között történt meg a zászlóavatás. Részt vettek az ünnepélyen Petru Bărnau szenátor, szövetségünk elnöke, Bartalis Sándor szenátor és Simion Rusu képviselő, szövetségünk titkárai. Az Élelmezési munkások szövetsége nevében Niculae Marian képviselő volt jelen, míg vidékről a Galați helyi csoport képviselőjében Longin Rotariu elnök, Spuller Gheorghe titkár, Stoica Constantin és Badache Ioan voltak jelen.

Mihail Ralea munkaügyi miniszter szíves volt a zászló védnökségét elvállalni. A zászlóórság tagjai a következők voltak: Constantinescu Nicolae, Pleșia Mihalache, Haralamba Răducu, Predescu Ilie, Moldovanu Alexandru és Dumitrescu Marin.

A magasztos ügyért kifejtet munkálataiban részt vettek mint vezetőségi tagok: Gheorghe Cucu, Mihai Andreescu, Vasile Lupu, Stoian Tudor, Gheorghe Vechiu, P. Simion és Schuller Adalbert.

A munkaügyi minisztériumot Manolescu főfelügyelő és V. Ciopu alfelügyelő képviselték.

Délelőtt 11 órakor a szervezet székhelyén gyülekeztek a vasas szaktársak és várták a központi küldötteket, hogy az

Románia kiaknázatlan altalaj kincsei

A román-német gazdasági egyezmény alapján az elmúlt hónapokban német bányászakértők tanulmányozták Románia altalajkincseit, kiaknázási és feldolgozási lehetőségeit. A német delegáció munkájáról részletes jelentést adott egy a román, mint a német kormány. Hogy ennek a jelentésnek román-német viszonylatban lesz-e valamilyen gyakorlati jelentősége a bekövetkezett világpolitikai események után, azt a jövő fogja megmutatni. A jelentés alábbi adatait statisztikai szempontból is érdekesnek tartjuk közölni.

Az egyes ércek közül az ólom és cink lelőhelyeik nincsenek eléggé feltárva, az ércmennyiség egészen határozatlan. Ismert lelőhelyek a bányászati hegyekben és két erdélyi aranyterületen vannak. Cinkércet Bukovinában vannak. Az 1931. évi cinkérc kitermelése majdnem semmi, az 1932. évben 32.000 tonna, 1938-ban 58.400 tonna. A ólomtermelés ma nagyjából fedezi a belső szükségletet, a cinktermelés erre sem elegendő. Ennélfogva a cinkérc és cink kivitele tilos, behozatal van ezekből. 1937-ben 150.000 tonnánál több volt a behozatal, nagyjából Lengyelországból.

Higany az erdélyi érc-hegységben és Erdély keleti hegyeiben van, azonban a lelőhelyek alig vannak még felkutatva. 1925-ben volt a legmagasabb a termelés, 3560 kilogram. Évek óta 100 kg.-nál kevesebbet tesz ki a termelés.

Mangán az ismert helyeken mintegy 9 millió tonna áll rendelkezésre és pedig a Bánátban 1.5 millió, Erdélyben félmillió, Moldovában 5.5 millió, Bukovinában 1.5 millió tonna. A kitermelés lassu emelkedést mutat, de még jelentéktelen. 1938-ban 68.000 tonna volt. Az érc majdnem kizárólag Lengyelországba és Németországba megy.

Krómérc a bányászati hegyek déli részeiben gazdagon található és forgalmi szempontból kedvezően fekszenek a Duna közelében. Tízmillió tonnára becsülhető itt a rendelkezésre álló mennyiség. A bányászati krómérc krómoxidtartalma 39–52 százalék. Ez idő szerint nincs kihasználva.

Bauxit legismertebb medencéje a bihari hegyekben van, körülbelül 26 millió tonna.

ünnepély színhelyére négyes sorokban felvonulhassanak. A vasmunkás csapat élén a zenekar állott, majd a zászlóőrök, a központi küldöttek és a különböző gyárak vasmunkásai sorakoztak fel.

A menet megindult a város főbb utcáin, a zászlószentelés színhelyéig, ahol az istentisztelet befejezése után megkezdődött a zászlószentelés szertartása.

Az avatás befejezése után Gh. Cucu szaktárs, a szakmai szervezet elnöke mondott meghatározó és figyelemreméltó beszédet, felhívást intézve a munkástömegekhez, hogy a szebb jövő érdekében sorakozzanak erőteljesebben a zászló körül.

Délután a vidéki vendégek megtekintették a kikötőt, majd 4 órakor az aranykönyvbe irták be a nevüket. Ezzel az alkalommal a vezetőség ülést tartott a központi küldöttek bevonásával, ahol a munkásság problémái kerültek vita tárgyává.

Bărnau és Rusu szaktársak vitájukban kifejtették a munkások együttérzésének és összetartásának eszmei gondolatát, valamint a romániai vasmunkásság általános gazdasági és társadalmi helyzetét. Az ülés a legteljesebb egyetértésben és meleg légkörben fejeződött be.

A brailai vas- és villamosági munkások szakmai szervezete biztos lépésekkel halad a fejlődés irányában és hovatovább mind erősebbé válnak azok a lelki kötelékek, amelyek a vasmunkást a szervezethez kötik. Tovább haladva ezen az uton, biztosan emelni fogjuk a szakmai szervezet tekintélyét úgy a hatóságok, mint a munkások összessége előtt.

Alumíniumoxid tartalma 60–72 százalék. A kibányászás 1936 óta évente állandó 10–11 ezer tonna közt van és kivitel céljára szolgál.

Pyrit lelőhelyei részben még nincsenek felkutatva, de az ismert készletek legalább 9 millió tonnát tesznek ki. Északdobrudzsában a Duna közelében fekszik, kedvező lelőhely, amely 35 százalék rezet tartalmaz. Erdély északi részében van a másik ismert terület, amelynek érce 50–52 százalék ként, 42–48 százalék vasat tartalmaz, 0.15 százalék arzént és helyenként 67 kg. ezüstöt tonnánként. 1926-ban 42 tonnát, az 1934. évben 4000 tonnát, 1938-ban pedig 11.205 tonnát termeltek ki.

Antimonérc Erdélyben igen sokfelé lehet találni. Ez idő szerint nincs bányászás, utoljára 1927-ben bányásztak ki 9000 tonnát.

Bismut a bihari hegyekben van. A háború után csak az 1934. évben kezdték bányászni és 1936-ban az egész kifejtés 150 tonna érc volt. Az olvasztásnál molibdent kapni melléktermékként.

Grafitból Karánsebes környékén nagy telepek vannak 5–10 százalék grafit tartalommal. Az okiráltságban 48–67 százalék grafit tartalmu érc található. Kitermelés általában nincs.

Vannak még jelentős, de majdnem teljesen feltáratlan borostyán, csillám, aragonit, alabástrom, alumínium, földszurok, földviasz és talkum előfordulások.

Film fémből

Egy berlini moziban nem régen bemutattak egy új találmányt; a fém filmet. A celluloidból készült szalag helyett fémszalagot használnak, amelynek összetétele 0.05 mm. vas vagy alumínium és egyik oldala érzékeny fényréteggel van borítva. A szalag nem függőleges, hanem vízszintes irányban nyílik, nincs hátulról megvilágítva, hanem sugarak vannak feléje irányítva és aztán tükrök segítségével a vászonra közvetítik.

Előnye a fémfilmnek az, hogy nem gyúlékony és tartóssága végnélküli. Mondják továbbá, hogy tömeghasználatra olcsóbb lesz, mint a celluloid. A rendes filmek apparátusai csak kis mértékben szorulnak módosulásra és használhatók minden fajta filmek közvetítésére.

Bérmozgalmak

A munkásságot érintő nagy drágasági hullám teljesen felborította a háztartási költségvetéseket. Ezen türethetetlen állapot megszüntetésére az egyes gyárak vasmunkásai béremelési követeléseket állítottak fel, mellyel egyidejűleg az egyéb munkafeltételek megjavítása is előtérbe került.

A munkabérek követelési kérések különösen az ókirályságban fordultak elő, nevezetesen: București, Ploesti és prahovavölgyében (petroleumtelepek).

Dacára annak, hogy a nagy háborus konjunktúra következtében a vállalatok hatalmas nyereségekre tesznek szert és annak ellenére hogy elismerik az élet általános drágulását, és azzal egyidejűleg a munkabéremelési követelések jogosultságát, mégis a munkaadók általában megtagadják a munkabéremeléseket, vagy az emelési százalékokat olyan kicsire szabják, hogy ezzel okot adnak az elégedetlenségek állandó felszínentartására. A munkaadók, elutasító magatartásukat azzal magyarázzák, hogy a termelésükre kötött szerződések a drágaság előtti árakat foglalják be ennél fogva a munkabéremelések veszteségeket okoznak nekik. Továbbá a nyersanyagok általános drágulását is indokul hozzák fel, mint-hogy ilyen helyzet közepette nincsenek abban a helyzetben hogy a munkások kívánságát teljesítsék.

Vannak azonban megértőbb munkaadók is, akik tudatában élnek annak a ténynek hogy a munkabérek kérdését meg kell oldani nemcsak a munkások, hanem a munkaadó általános érdekeinek szempontjából is. Ennek tudatában jól tudják az előrelátóbb munkaadók, hogy az elégedetlenségből kifolyó zavarok és agitációk csak reális munkabéremeléssel szüntethetők meg. Hiszen ma mindenki csendes légkörre vágyik és az ország magasabb érdeke is a békés, termelő munka normális menetét kívánja meg.

Egyes helységeken mint például Clujon a munkabérek szabályozása árindex alapján történik. Az árindexet a munkaadók és munkások kiküldöttjeiből összetevődő és a munkaügyi főfelügyelő elnöklete alatt működő bizottság állapítja meg. A bizottság minden hónap bizonyos napján megállapítja az elsőrendű cikkek árait és az árak százalékos emelését vagy csökkenését. Ha az árak 3%-al emelkednek vagy csökkennek, úgy a munkabérek megmaradnak a régi állapotban, ha pedig az áremelkedés vagy csökkenés meghaladja a 3%-ot, az esetben a munkabérek is az ármegállapítási százalékkal emelkednek vagy csökkennek.

Az elsőrendű cikkek mennyisége és minősége a felek által elfogadott táblázatban van feltüntetve és megfelel egy 4 tagú család havi létminimumának.

A munkabérek szabályozásának ezen rendszere bevált a gyakorlatban. Ezt a rendszert ki kellene terjeszteni a többi városok vagy ipari központok területére is azzal a feltétellel hogy előzőleg a létminimum színvonalára emeljék a béreket.

Ahol az ipari munkásság szervezetlen vagy gyengén van megszervezve, a munkabérek a sors szabad akaratára vannak hagyva és a béremelés a munkaadók makacssága miatt komoly akadályokba ütközik.

Egyes munkaadókkal lehetett mégis egyezségre jutni és a következő munkabéremeléseket folyósították.

„Lăzărescu“ București vasszerkezeti gyár. Háromszázötven munkással dolgozó vállalat. A munkaadó és a munkások között December 6-án megegyezés jött létre melynek alapján az órabéreket általánosan 2 lejjel emelték. Ez a béremelés mintegy 20% általános béremelést jelent a munkásoknak. A megegyezés 6 hónapi terjedő időre érvényes.

„Fichet“, vaskassza gyár București. A vállalat mintegy 500 munkással dolgozik. December 13-án megegyezés jött létre a felek között és a megegyezés szerint az alábbi béremelést adták:

10 lei órabérig napi 10 lei béremelés.

10-15 lei " " 12 " "

15 leien felüli " " 15 " "

Ez a béremelés drágasági pótlék gyanánt folyósítandó. A jövőben a munkabérek szabályozása az „Argus“ indexszámának kimutatásai

alapján történik. A decemberi indexszám 4518 (1916-ban 100-as alap volt lefektetve). Ha a jövőben a fenti indexszámhoz viszonyítva az árak 15%-nál nagyobb eltérést mutatnak, a munkabérek is aszerint alakulnak.

A munkaadó részéről folyósított béremelés 11%-ot tesz ki.

„Metalloglobus“, București. A gyár munkássága 35-50% béremelést állított fel. A békéltető tárgyalások december 13-án indultak. Tekintettel a tárgyalások meghiusulására December 14-én 260 munkás beszüntette a munkát. A gyár öszmunkássága mintegy 350.

Schiel gépgyár, Braşov. December 6-án tárgyalások indultak az igazgatóság és a munkások delegátusai között a munkabérek felemelése ügyében. Ha bár kollektív szerződés van érvényben, a béreket az alábbiak szerint emelték:

16 lei órabérig 15%-al

16 lejen felüli órabérig 12%-al.

A béremelés december 6-ától kezdődőleg érvényes.

Reşiţa. A kollektív szerződés december 31-én lejár. A szerződés megújítására minden intézkedést megtettek a munkások. Ami a munkabérekkel illeti, ezt a kérdést a felek a munkaügyi felügyelőség bevonásával tárgyalják le, míg a szerződés többi pontjait közvetlen tárgyalások útján rendezik.

Toplat, mezőgazdasági gépgyár. December 1-től kezdődően a munkások 15% béremelésben részesültek. Ideje volt hogy ezen gyár munkásai is béremelésben részesüljenek, mert a munkabérek jóval alul voltak a hasonló gyárak munkásainak béreinél.

Câmpia Turzii (Aranyosgyéres), Sodrony-
ipar. A munkások kollektív szerződése 1940 Január 1-én lejár. Az új szerződés kötése a munkások élénk akcióba kezdtek és több gyűlést valamint megbeszélést tartottak. Az új munkabérek és munkafeltételeket tartalmazó memorandumot már összeállították. A vállalat igazgatósága igyekszik minden erejével nyomást gyakorolni a munkásságra, abból a szempontból, hogy meghiusítsa a kollektív szerződés megkötését. Egyben pedig ellenmemorandumot akar egyes munkásokkal aláírni. Minden munkás fizetési borítékjában felhívásokat helyeztek el, amelyben a munkásokat az összetartás meggyengítésére hívják fel, azzal, fenyegetve őket, hogy nem kötnék új kollektív szerződést ha a régivel nincsenek megelégedve.

Mi csak azt mondjuk, hogy a munkások törvényes keretek között követelik jogaikat, és maradjon a vállalat is a törvényesség útján, mert a zaklatásoknak nincs semmi értelme.

Dicioşân mărţin (Dicsőszentmárton). A „Mica“ vasipari vállalat munkásai December 9-én memorandumot nyújtottak át az igazgatóságnak, amelyben kollektív szerződés megkötését és 30% béremelést követelnek. Ebben az ügyben December 7-én jól sikerült gyűlést tartottak a munkások, amelyen a központ részéről Şerbu Grigorie szaktárs vett részt.

Nitrogén gyár, (Dicioşân mărţin). December 1-től kezdődőleg általános 6%-os béremelésben részesültek a munkások. A béremelést a kollektív szerződés alapján kapták mint amely előírja a béreviziót.

Mivel a jelen kollektív szerződés már nem felel meg a munkások jelenlegi érdekeinek, december 8-án gyűlést tartottak a munkások, ahol elhatározták, hogy erőteljes szervezési akciót kezdenek és ennek megfelelően a munkafeltételek jobbátétele iránt is küzdeni fognak. Ezen a gyűlésen is Şerbu Grigorie szaktárs képviselte a központot.

Sibiu. Rieger vasöntöde és gépgyár munkásai, december 1-től kezdve 7% béremelésben részesültek. Ezt a béremelést nem fogadták el az öntők, akik magasabb béremelési igényrel léptek fel. Az érdekelt felek közötti tárgyalások rövidesen megkezdődnek.

Ocna Sibiului (Vizakna) Rothenbacher kés gyár munkásai December 9-én 20% béremelést követeltek. A szakmai szervezet küldöttjei és az igazgatóság között megindultak a tárgyalások. Ha a tárgyalások kedvezőtlenül végződnek, a munkakonfliktus a munkaügyi felügyelőség útján fog rendezést nyerni.

Uioara, Solvay művek. Az általános drágaságra való hivatkozással még november hónapban béremelést követeltek a gyár munkásai. Az igazgatóság ígéretet tett arra, hogy a munkások követelését felterjeszti a vezérigaz-

gatóságnak, annak dacára, hogy nem ismeri az index számok alapján kimutatott drágaságot.

Csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy milyen drágasági indexel rendelkezik az igazgatóság amelyik nem akar emelkedést mutatni akkor sem, amikor az egész ország területén végig vonul a drágasági hullám.

A munkások minden előkészület megtettek kollektív szerződés megkötésére és a munkabérek felemelésére, mely ügyben a tárgyalások rövidesen megkezdődnek.

Ploesti. A „Vega“ gyár szervezett munkásai a gyár igazgatóságához még november hónapban benyújtották memorandumukat, amelyben kollektív szerződés megkötést és 30 százalékos fizetés-emelést kértek.

A szakmai szervezet igazgatótanácsa részéről Ilie Pălişoiu szaktárs, a helyi csoport részéről Mănescu Constantin, Drăghici, Niculescu szaktársak és a petroleumszakmabeli munkások képviselői vettek részt a bértárgyalásokon.

Többnapos tárgyalások után a munkások és a munkaadók kiküldöttjei között létrejött a megegyezés a kollektív szerződés megkötése tekintetében, amely szabályozza a pihenő szabadságokat, a túlórákat, az ünnep és vasárnapi munka díjazását, amelyek a jövőben 25, 50 és 100 százalékkal nagyobbak lesznek mint a rendes munkabérek. Egyben a fizetéseket is emelték mégpedig 20% emelést kapnak a havi 4200-ig terjedő munkabért kereső munkások, ezen összeghez felül pedig fejenként 850 lei fizetés emelést.

A kollektív munkaszerződés és a fizetés-emelések 1939 December 1-én léptek életbe.

A megegyezési jegyzőkönyv aláírása után Pălişoiu szaktárs a központ kiküldöttje megbeszélést tartott a gyári kiküldöttekkel és a helyi csoport vezetésével, ahol különböző felvilágosításokkal és tanácsokkal látta el őket a szervező munka és a jobb munkaviszonyokért folytatott küzdelem továbbvitele érdekében, valamint ismertette a munkakonfliktusokra vonatkozó törvényes rendelkezéseket.

E helyi csoport kebelében különben újabb igen élénk szervezkedés indult meg, ami a munkásoknak a szakmai szervezetek iránti bizalmát mutatja.

A „Xenia“ finomító üzem munkásai memorandumot nyújtottak be az igazgatóságnak. A munkaügyi felügyelőségnek a szakmai szervezet és az üzemi munkások kiküldöttjei által folytatott tárgyalások következtében a következő eredményt érték el: 18-20%-os fizetés emelés, az ünnepnapoknak 100%-os a karácsony és husvét munkanapoknak 200%-os pótdíjjal való fizetése, 12 napi munkadíjnak megfelelő gratifikáció és a gyár kiküldöttek elismerése.

Ez a kollektív szerződés is december 1-én lépett életbe 6 havi időtartamra, amely kölcsönösen meghosszabbítható.

Ki találta fel?

Ki találta fel a gőzhajót? Azt tanítják; Robert Fulton. Pedig mielőtt 1807-ben „Clermont“-ja a Hudsonon elindult, már legalább 30 gőzhajóval kísérleteztek mások több-kevesebb sikerrel. Angliában William Symington már 1787-ben próbálkozott gőzhajóval. „Charlotte Dundas“-jával elég jelentős eredményt ért el.

Ha az első autók nyomaint keressük, akkor már 1807-ben rábukkanunk Isac de Rivaz svájci ember találmányára, aki gázzal hajtott kocsiját szabadalmaztatta. 1860-ban felbukkant egy Lenoir nevű francia ugyanilyen találmányával. A bécsi technikai múzeumban még ma is láthatjuk Siegfried Marcus gázzal hajtott kocsiját, amellyel már 1875-ben kocsikázott mindaddig, míg a rendőrség, óriási lármája miatt, be nem tiltotta. Ma általánosan Daimler és Benz tekintik az autó föltalálójának, akik egymástól függetlenül 1883-1885. években találmányukat tökéletesítették.

Minden állam őrzi és ápolja nagy embereiről táplált illúzióját. Ha valaki a németeknek azt mondja, hogy a telegrafálást Samuel F. B. Morse 1837-ben fedezte föl, akkor ők rögtön arra hivatkoznak, hogy Sömmering már 1809-ben elektromos úton táviratozott és

Steinheil az indukciós elvet Morseval egyidőben alkalmazta. Az angolok viszont arra hivatkoznak, hogy Cooke és Wheatstone 1837-ben egy tütelegráfkészüléket talált fel, amelyet még ma is alkalmaznak.

Ha valaki egy németnek azt mondja, hogy a telefont Graham Bell találta fel, akkor az rögtön Philipp Reis-re hivatkozik, aki 1861-ben, tehát Bell előtt 15 évvel már dróton továbbította a zenét. A franciák viszont Charles Bourseul számára követelik az elsőséget, aki valóban feltalálta a telefont, anélkül azonban, hogy a gyakorlatban alkalmazta volna.

A film föltalálójaként Lumièrest emlegeti a világ, a németek azonban egy Stampfer nevű németről beszélnek, aki már 1883-ban kísérletezett ilyesmivel.

Ki találta föl az izzólámpát? — Edison! De az angolok ezt a dicsőséget Joseph W. Swan számára igénylik, aki Edisonval egyidejűen készített egy használható izzólámpát. Sőt vannak olyanok, akik azt mondják, hogy az tökéletesebb, mint az Edisoné.

Ki találta föl a varrógépet? Az amerikaiak, azt mondják, hogy Elias Howe. A franciák szerint azonban Thimmonier, mégpedig olyan jól, hogy a francia munkások a varrógépet már 1830-ban összetörték.

Ki találta föl a liftet? A bányákban már évszázadok óta használták. Hidraulikus alakját 1846-ban az angol Armstrong, az elektromos liftet 1880-ban a német Siemens találta föl.

A fotoelektrikus cellákat, amelyek a távolbalátás és a drótnélküli képtávírozást lehetővé teszik, két német fizikus, Ernster és Geiter már a XX. század első évtizedében feltalálta. Az angol May, Smith és Bidwell csak tökéletesítették.

A távolbalátás föltalálásának a dicsőségéért Anglia, Magyarország és az Északamerikai Egyesült Államok versengnek. Egy londoni múzeumban látható az a primitív készülék, amellyel a fiatal skót John Baird, a történelemben először, durva, de felismerhető képet közvetített egyik helyiségből a másikba. Ez 1926-ban történt.

A nacionalizmus táplálja azokat a vitákat, amelyek egy-egy találmányt el akarnak vitatni az egyik országtól a másik számára. Pedig az igazi nagy feltalálók mindig az egyetemes emberi érdekekért dolgoztak.

Gyűlések

Constanța

„Marea” tartományi vas- és villamosági munkások szakmai szervezete 1939 december 17-én közgyűlést hívott össze, hogy kimondja a szövetséghez való csatlakozást és az alapszabályok módosítását a többi szakmai szervezetek alapszabályainak megfelelően.

Különböző okok miatt a gyűlés halasztást szenvedett és a következő gyűlés összehívását 1940 január hónapra halasztották el.

Az összeült munkások megbeszélést azonban a szervezkedési kérdést, amelynek előadója Zizda Károly szaktárs volt, a szakmai szervezet elnöke.

A megbeszélésen részt vett Alexandrescu ur, mint a Munkakamara elnöke, aki meleg szavakban mutatott rá a munkások szervezkedésének szükségességére.

Szövetségünket Șerbu szaktárs képviselte a megbeszélésen, aki rámutatott arra, hogy a 9 jogilag elismert szakmai szervezethez csak a „Marea” tartományi szakmai szervezete nincs lecsatlakozva a szövetséghez. Az előadó felhívást intézett a jelenlevőkhöz, hogy a lecsatlakozás eszméjét tegyék magukévá, mert így kívánja meg a romániai vasn munkásság egyetemes érdeke.

Moreni

Moreni környékén dolgozó vasmunkások december 16-án megbeszélést tartottak, amelyen résztvett Ilie Pălișoiu szaktárs a „Bucegi” tartományi szakmai szervezetnek kiküldöttje. A megbeszélésen részt vettek továbbá az „Astra”, „Creditul Miniér”, „I. R. D. P.”, „Steaua Română” és más gyárak munkásainak delegátusai is. A jelenlevők határozatot hoztak a helyi csoport megalakítására és 3 tagú vezetőséget választottak az alábbi szaktársak személyében: elnök Banciu Anton; titkár Alexandru Ioneta; pénztárnok Picosi Grigorie.

Ez a vezetőség megbízást kapott arra is, hogy január 7-én délelőtt 10 órára gyűlést hívjon össze, amelyen a központ is képviselteti magát. A gyűlés az „Alexiu” termében lesz megtartva.

A gyűlés sikere érdekében kiáltványt fog szerkeszteni a vezetőség és napirenden fog szerepelni a munkásság szakmai szervezkedése és a bizalmi férfiak megválasztása.

A világ békéje

H. G. Wells

Az emberiség történelmén át, még annyi ember nem volt, mint amennyi ma, meg van győződve a háboru borzalmairól, és olyan nagy nyugtalan arány sem, amely végét akarná vetni a háborúnak és a világ problémáit olyan mederbe terelje, hogy egyszer és mindenkorra megszüntesse az Európában dúló hatalmas méretű felfordulás megismétlődését, amelynek magjából csak szenvedések, megsemmisülések és gyilkolások kelnek ki.

E sorok írója részese az emberiség eme nagytöbbségének. Ő azt akarja, hogy a háborúnak teljes egészében vessenek véget, és adolgozók úgy rendeztessenek, hogy amikor elháríthatatlan krízis eljövetele következne be, minél kisebb megrázkódtatással járjon. Azonban valamit kívánni és valamit elérni, két különböző dolog. Nem következtetés, hogy amennyiben a világbékéért való törekvés ugyszólván egyetemes, hogy ez meg is valósul. Bennünk lehetnek hibák, belső és külső befolyások, amelyek elnyomják felületesebb érzéseinket.

Ha akarjuk, hogy a béke végleges formát öltözzön, nem elég hogy, csak kívánjuk a békét, hanem küzdeni kell érte. Ha 100 emberből 99 békét akar, de semmit sem tesz az érdekében, az egyetlen ember, aki távolabb áll, fegyverkezni fog és meghonosítja az elnyomást és a háborút.

A békét szervezni kell és a szervezethez át megtartani.

Nincs szükség semmi bocsánatkérésre abból a szempontból, hogy a háboru végén megtárgyalják, hogyan kell a békét megszervezni és megtartani.

Közülünk mindenki sok igazságot fog felfedezni, de számtalan tömegű hibát is. Az igazságok mindig azok lesznek, a hibák és tévedések azonban ellent fognak mondani egymásnak és kölcsönösen elutasíthatnak.

Világos, hogy ebben az ügyben egyszerű orvosság nem létezik és csak akaratlan és törekvéssel lehet elhárítani egy általános felfogást abból az utóból, amelyen a békét óhajtó tömegeknek haladniuk kell.

Elsősorban megjegyzésre méltó, hogy a háboru tekintetében az emberek felfogásában véleményeltérések vannak. Bármilyen ember ellentétben áll saját magával. Általános vonatkozásban, közülünk minden ember a békét óhajja. De nincs ember, akinek tudatában ne szunnyadna valamelyes háborus érzés, amely csak arra vár, hogy fel legyen ébresztve, és nincs ember aki titokban ne csodálná a háboru elképzelésének vonzásait és hőstetteit.

Addig azonban, amíg a tömegek kitermelnek egy békevágyó szervezete, amelynek többek között az legyen a feladata, hogy a háborura uszítókat ellenőrizze, véget vetni a háborúnak nem lehet, minthogy rendőrség nélkül egy ország sem vehet véget a gyilkosságoknak és tolvajlásoknak. Mindkét esetben egyik szakértőt ellen kell bírizza a másik szakértőt. A háboru elleni egyszerű gyűlölet kinyilvánítása sohasem vethet véget a háborúnak addig, amíg a világ világ lesz.

Az elektromos fotocellák technikai használhatósága

Az elektromos fotocella a hangosfilm által nyert lényegesebb alkalmazási teret. Lehetőséget ad, hogy a legkülönbözőbb mechanikai tevékenységek fénysugarak segítségével kifejezhetőek legyenek. Háromféle elektromos fotocella van, amelyek egymástól úgy határosnak, mint alkalmazásukban különböznek.

Az alkalinos fotocella a fémeknek különösen az alkali tartalmu fémeknek, azon tulajdonságán alapul, amelynél fogva ezek a fény hatása alatt elektromosságot bocsátanak ki magukból.

Mikor az áramkör a cellához kapcsolódik, a megvilágítás pillanatában az áram megszakad, mindkét cselekmény hirtelen történik. Ezért ezeket a cellákat a gyors fényváltoztatásoknál használják, mint például a hangos filmnél és a távolbalátásnál.

A szeléncella arra a tényre alapul, hogy a

szelének nevezett fém kisebb ellenállást fejt ki az elektromossággal szemben, ha meg van világítva, mintha sötétben van. Ezeket a cellákat kevésbé használják, mert aránylag lassabban fejtik ki az ellenhatást a fényerősség változására.

A szeléncellának még van egy változata, amely megkülönböztetésül a másiktól egy kis elektromos világító generátort képez, amely amidőn megvilágítatik, egy gyenge elektromos áramot fejleszt. Minthogy azonban ez az áram elegendő, hogy mozgásba hozza az érzékeny mérőszervezeteket, ez a cella a fényképezésnél talál alkalmazást, a folyadékok színének átváltoztatása mérésénél stb. A cella színváltozási érzékenysége megfelel a szem ezirányú képességének.

A fotocellák alkalmazása által egy forgólépcső megindítható olyként, hogy amidőn a lépcsőhöz valaki közeledik, a lépcső működésbe jön. Tehát a cella „látja”, hogy valaki menni akar a lépcsőn és működésbe akarja hozni azt. Az elektromos fotocellákat használják még mint jelfogó készüléket a gépek mérőkészülékei működésbe hozásánál, használják aztán világítórácsként, betörők elleni védekezésre.

Joggyakorlat

A pihenőszabadságról

A munkaszervezőkre vonatkozó törvény 49. szakasza a munkaadót kötelezi, hogy alkalmazottjainak évente pihenőszabadságot engedélyezzen, ezek tartamát pedig a törvény minimálisan állapítja meg, úgy hogy nincs helye a szabadság csökkentésének vagy elvonásának, még a felek kölcsönös meggyezése alapján sem. Ezek a szabadságok a törvény végrehajtási utasításában meghatározott és részletesen kifejtett szabályok alapján engedélyezendők és nem az alkalmazott esetleges kérelmére.

Az 50. törvénycikk kártérítéssel bünteti úgy a munkaadót a szabadság nem engedélyezése, valamint az alkalmazottat is a szabadságnak másra, mint pihenésre való felhasználása miatt.

Ez lévén a törvény rendelkezése, sem a törvény szövege, sem annak szelleme nem teszi feltétellest a munkaadó azon kötelezettségét, hogy alkalmazottainak szabadságot engedélyezzen, az alkalmazott előzetes kérésétől. Ellenkezőleg, az a rendelkezés, amely a meghatározott szabadságtartamot minimálisan nyilvánítja, a törvényhözönként kétségtelenül azt az akaratát mutatja, hogy az évi pihenőszabadság intézményét a munkaadó közérdekű kötelezettségévé teszi, amelyet ez önmagától végrehajt, a törvény és a végrehajtási utasítás szerint, anélkül, hogy azzal is foglalkozzon, hogy vajon az alkalmazott nyújtott-e be vagy sem ily érteimű kérelmet.

Következésképpen az alkalmazott pihenőszabadsága a munkaadó részéről kötelezőleg engedélyezendő, anélkül, hogy szükség lenne az alkalmazott részéről a szabadságkérelem előterjesztésére.

Az esetleges kártalanítási perben a bizonyítás kötelezettsége a munkaadó terhére esik. Tehát nem az alkalmazott kell, hogy bizonyítsa, hogy kérte a szabadságot és etutasították, hanem a munkaadó kell, hogy bizonyítékot adjon, hogy ő az alkalmazottnak tényleg megadta a szabadságot és az azt tényleg igénybe is vette, csak így védekezhetik a kártérítés fizetésével szemben.

A Semmitőszék III. szekciójának 1936 május 5.-én 843 szám alatt hozott határozata megerősíti a törvény ilyenkor értelmét.

A gyakorlatra behívott biztosítottak családjainak orvosi kezelése

Egyes Társadalom Biztosító intézetek megtagadták a gyakorlatra behívott biztosítottak családjainak orvosi kezelését, azon a címen, mivel hogy a családfelek katonai gyakorlatot teljesítenek és el vannak maradva a járulékaikkal.

Szövetségünk memorandummal fordult a Társadalom Biztosító központhoz, amelyben kérte hogy a katonai gyakorlatot teljesítő biztosítottak családjainak adjanak továbbra is orvosi kezelést úgy mint ezelőtt.

Szövetségünk memorandumát a központi tanács magáévá tette és december 5-én keltezett 7823/939 számú átiratukban a következőkről értesítik szövetségünket:

Az 1076/939 számú átiratukra van szerencsénk értesíteni, hogy November 28-án tartott tanácsülésen a Társadalom Biztosító központi tanácsa jóváhagyta azt, hogy a gyakorlatra behívott biztosítottak családtagjai orvosi segítségben részesüljenek még akkor is ha járulékaikkal el vannak maradva.

Ez a határozat megküldetett az összes Társadalom Biztosító intézményeknek.

Vezérigazgató helyett: G. MIHOC U. AL-GEORGE